

חינוך בפרשה - לך לך

הנשק המנצח!

'המלחמה' נכנסה לשנתה השנייה. מאז שמחת תורה תשפ"ד היא נמשכת ומתרחבת, אמנם יש ימי 'בשורה טובה' מעטים, אך במרבית הימים חשים שכול וצער. השבויים עודם יושבי חושך וצלמות. רבבות תושבי הספר עקורים מבתיהם. אנשי צבא מחרפים נפשם, בתי חולים עמוסים בפצועים ובמשתקמים, ה' ירפאם.

ילדינו ותלמידינו חווים תקופה קשה. חרדות מאזעקות ופגיעות, ה' יגן ויושיע, סדרי חיים שהשתבשו, ימי לימוד שנחסרו, ועוד. ננצל את אירועי הזמן לשיעורים מעשיים ואקטואליים להתחזקות באמונה וביטחון.

בפרשתנו לומדים על אברהם אבינו ש'יוצא לדרך'. חז"ל מלמדים כי כל 'מעשי אבות סימן לבנים', "אמר הקב"ה לאברהם אבינו צא וכבוש את הדרך לפני בניך" (בר' מ' ו'). רבינו הרמב"ן מבאר את אריכות תיאור 'מלחמת המלכים' במרכז הפרשה, לאור דברי חז"ל אלה. אברהם אבינו נלחם וניצח ארבעה מלכים אדירים. ניצחון הרב סלל דרך שכך ינצחו בניו את ארבע המלכויות שעתידות לרדות בנו ולשעבד אותנו.

אנו שומעים ילדים משוחחים "כל הכבוד לטייסים שפגעו באיראן...", "הצלחת 'המוסד' עם הביפריס...", וכדו'. ילדים מדברים בטבעיות, כך הם רואים ומבינים. יש ללמד אותם כי מאת ה' היתה זאת! אף הוא צורי וישועתי משגבי לא אמוט! בפרה"ש, ניצחון אברהם של 'ארבע המעצמות' היא הזדמנות ללמדם זאת!

חז"ל מספרים על אותו צדיק נשגב 'נחום איש גמזו' שהוביל מתנה למלך, תיבה מלאה זהב. בדרך, בהיותו באכסניית בדרכים, רוקנו וגנבו את הזהב היקר ומילאו את התיבה בעפר וקש. בבואו לפני המלך גילו את 'המתנה' שהביא... נחום הצדיק הפטיר, כדרכו, גם זו לטובה! בא אליהו הנביא, בדמות שר, והסביר למלך שלא הגיוני שיהודים ישלחו עפר וקש סתם, וכי מבקשים להרגיזו? אין זה אלא עפר וקש של אברהם אביהם במלחמתו! בדקו וראו כי אכן העפר נזרק ונעשה חרבות והקש הפך לחיצים, ופעלו לנצח אויביהם.

כאמור, ילדים רואים ומתלהבים ממטוסי קרב וטנקים, אך עלינו לחנכם כי אלה ברכב ואלה בסוסים וּאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ נִזְכָּר! לא מטוס קרב ולא כיפת-ברזל מביאים ניצחון, אלא שם ה' ועזרתו! אברהם אבינו ניצח אף באמצעות עפר וקש! כדברי הנביא ישעיה (מב ב) מי העיר ממזרח, צדק יקראהו, לרגלו יתן לפניו גוים ומלכים ירד, במה הכניע והכריע אברהם את המלכים? יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו! שם ה'!

ההתבוננות במעשה נחום איש גמזו מעניקה לנו מבט מפוקח, בריא ויציב. בפתח המאמר כתבת ש'במלחמה יש ימים טובים יותר - לעומת ימים טובים פחות... טרם זכיתי לדרגתו! אצל נחום 'כולם שוין לטובה'. הרי נשלח לפייס את המלך, וכאשר נודע כי התיבה מכילה עפר וקש ענה בשלוות נפש "גם זו לטובה". קטנים אנו לראות את מכלול מעשי ה', אך הוא בטוח שזה לטובה! הוא לא נלחץ ולא חי בחרדה!

דמותו של נחום מלמדת על אמונה וביטחון שמשרים שלוה, והביאו אותו גם לצניעות. כאשר המלך שמח ממתנת היהודים, השיב לו את התיבה ואמר "קח מאוצרותי מה שתרצה". נחום לא מילא ביהלומים יקרים ואבני חן נדירים, אלא בזהב. היהודים שלחו זהב - ויקבלו בחזרה זהב. מידה נכונה מאוד גם בימי מלחמה. מה הטעם להתרברב "הטייסים שלנו", "המודיעין שלנו", וכי הם שלנו? נשנן דברי שלמה המלך 'סוס מוכן ליום מלחמה וְלֵה' הַתְּשׁוּעָה' (משלי כא לא) וביאר ה'מצודות' " עם כי מוכן הסוס ליום המלחמה לנוס בו בעת ירדפוהו, מ"מ - ביד ה' היא התשועה, ואם לא יהיה נושע מעמו, הרי שְׁקָר הַסּוּס לַתְּשׁוּעָה".

נסביר לילדים מהו 'מדרש פליאה', ונצטט מדרש כזו "צדיקים נהנים מן הגזל, ואינם אוכלים אלא מְבֻשָּׁל, ואומרים כדרלעומר". מה פשר הדברים? פי' הה"ק רבי יעקב שמשון משפיטיווקא (מתלמידי המגיד הגדול ממעזריטש) צדיקים נהנים, כי בעיניהם הכל גזל - ג'ם זו לטובה! אוכלים רק מבש"ל - מ'סתפקים ב'מה ש'יש להם! ואומרים 'כדרלעומר', ר"ת (בערבוב אותיות) כל מה דעביר רחמנא לטב עביד! מאמינים ונהנים מאיכות חיים!

מתפללים להצלחת המערכה, לומדים לזכות הקדושים, מקבלים קבלות טובות למען אחינו בני ישראל!

נזכה במהרה לראות ישועת השם!

יחיאל מיכל מונדרוביץ

123ymm@gmail.com להארות והרמנות ©